

KUR'AN • SÜNNET • SELEFİN ANLAYIŞI

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in
Anlayışı Işığında

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."
(Nahl, 16/43)

İLİM
İTTİBÂ
TAKVÂ
SAHİH
ANLAYIŞ

BİD'ATTEN
SAKİN
HAKKA
TÂBİ OL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMANNIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

GİRİŞ

BU ÇALIŞMA NEDEN HAZIRLANDI?

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAK

İslâm'ı doğru anlamak yalnızca Kur'an ve Sünnete başvurmakla değil; Kur'an ve sahih Sünneti Selef-i Sâlihîn'in anlayışı üzere, sahih bir usûl ve menhecle anlamakla mümkündür.

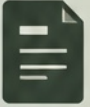
SAPMALARIN TEMEL SEBEBİ

Tarih boyunca birçok sapma, vahyin yokluğundan değil; vahyin yanlış anlaşılmasından, delillerin hevâya göre yorumlanmasından ve şer'î ölçünün yerine başka ölçülerin geçirilmesinden doğmuştur.

BAŞLICA ENGELLER

Cehalet, hevâ, taklit, taassup, bid'at, şahıs ve cemaat bağılılığı; akli naklin önüne geçirmek, sahih hadisi reddetmek, nasları bağlamından koparmak, ilmi ehli olmayandan almak ve tali meseleleri asılların önüne geçirmek bunların başlıca örnekleridir.

BU ÇALIŞMANIN AMACI

Bu çalışma, belirli şahısları veya grupları hedef almak için değil; İslâm'ı doğru anlamanın önüne geçen ilmî, itikadî ve menhecî engelleri tanımak ve okuyucuya sahih bir ölçü kazandırmak amacıyla hazırlanmıştır.

ÖLÇÜMÜZ

Ölçümüz; Kur'an, sahih Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in anlayışıdır. Çünkü hak şahıslarla değil delille; din hevâ ile değil vahiy ile; menhec ise sloganlarla değil ittibâ ve sahih usûlle belirlenir.

ÇALIŞMANIN ANA GAYESİ

Engelleri tanımak → yanlış ölçüleri fark etmek → sahih usûlü öğrenmek → Kur'an ve Sünneti Selef'in anlayışı üzere anlamak.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

"Bu, benim dosdoğru yolumdur. O hâlde ona uyun
ve başka yollara uymayın. Yoksa onlar sizi O'nun yolundan ayırır."
(En'âm, 6/153)

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

1

ENGEL

CEHALET

Dini sahih kaynaklarından ve ehil âlimlerden öğrenmemek.

ENGEL NEDİR?

Cehalet yalnızca hiçbir şey bilmemek değildir.
Kişinin dinini Kur'an, sahih Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in
anlayışı üzere öğrenmemesi de cehaletin önemli bir şeklidir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Dini kulaktan dolma bilgilerden öğrenmek, sosyal medyada
duyulan her sözü doğru kabul etmek, âyet ve hadisleri usûlsüz
yorumlamak ve ilim ehline müracaat etmeden din hakkında
konuşmak cehaletin kapısını açar.

DOĞRU ÖLÇÜ

Müslüman önce öğrenir, sonra inanır, amel eder ve konuşur.
Din; zanla, gelenekle veya şahsî kanaatle değil,
delile dayanan sahih ilimle öğrenilir.

DELİL

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

**"Eğer bilmiyorsanız
zikir ehline sorun."**

(Nahl, 16/43)

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

**"Allah kimin hakkında hayır
dilerse onu dinde fakih kılar."**

(Buhârî, 71; Müslim, 1037)

DERSİN ÖZÜ

Cehaletin ilacı sahih ilimdir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimsenin ilk vazifesi;
Kur'an'ı, sahih Sünneti ve Selef'in anlayışını güvenilir ilim ehlinde
öğrenmektir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Yoksa onlar, kendi hevâlarına mı uyuyorlar?
Oysa Allah'ın hidayetinden daha doğru bir hidayet yoktur."
(Nisâ, 4/119)

2

ENGEL

HEVÂYA TÂBİ OLMAK

Delil yerine kendi arzu, eğilim ve kanaatini ölçü edinmek.

ENGEL NEDİR?

Hevâya tâbi olmak; kişinin hakkı delile göre değil, kendi arzusuna ve önceden benimsediği düşünceye göre değerlendirmesidir. Böylece insan, vahye tâbi olmak yerine vahyi kendi isteğine tâbi kılmaya başlar.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi hoşuna giden delilleri kabul edip hoşuna gitmeyenleri görmezden gelir; kendi görüşünü destekleyen sözleri araştırır, aksini gösteren sahih delillerden uzaklaşır. Ölçü artık "Allah ve Resûlü ne buyurdu?" değil, "Ben ne düşünüyorum?" hâline gelir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Müslümanın görevi kendi düşüncesini vahye kabul ettirmek değil, kendisini vahyin hükmüne teslim etmektir. Hak, insanların arzularına göre değişmez. Görüşler Kur'an ve sahih Sünnete arz edilir.

DELİL

"Hevâsını ilâh edineni gördün mü?"

(Câsiye, 45/23)

"Eğer hak onların hevâlarına uysaydı gökler, yer ve bunlarda bulunanlar mutlaka bozulurdu."

(Mü'minûn, 23/71)

DERSİN ÖZÜ

Hak, hevâya göre değil; hevâ hakka göre düzeltilir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, kendi arzusunu ve kanaatini dinin ölçüsü yapmaz; Kur'an ve sahih Sünnetin deliline teslim olur.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

"De ki: İşte bu, benim yolumdur. Ben ve bana uyanlar,
Allah'a basîret üzere davet ediyoruz."

(Yûsuf, 12/108)

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

3

ENGEL

TEVHİDİ GEREĞİ GİBİ ÖĞRENMEMEK

Dinin temelini öğrenmeden ayrıntılara ve tali meselelere yönelmek.

ENGEL NEDİR?

Tevhid, İslâm'ın en büyük esası ve bütün peygamberlerin davetinin temelidir. Kişinin ibadet, fıkıh ve diğer meselelerle ilgilenirken Allah'ın kulları üzerindeki en büyük hakkı olan tevhidi gereği gibi öğrenmemesi, dini doğru anlamasının önündeki temel engellerdendir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi yıllarca dinî meselelerle meşgul olur; fakat tevhid nedir, şirk nedir, ibadet yalnız Allah'a nasıl tahsis edilir gibi temel meseleleri sistemli biçimde öğrenmez.

Böylece ayrıntılar çoğalırken dinin üzerine bina edildiği temel zayıf kalır.

DOĞRU ÖLÇÜ

İlim öğrenmeye dinin en büyük esasından başlanır:

Allah'ı tevhid etmek, yalnız O'na ibadet etmek ve şirki terk etmek.

Peygamberlerin davetindeki öncelik de budur.

DELİL

"Andolsun, biz her ümmete:
'Allah'a ibadet edin ve
tâğuttan kaçının' diye
bir resûl gönderdik."

(Nahl, 16/36)

"Senden önce gönderdiğimiz
her resûle: 'Benden başka
hak ilâh yoktur; öyleyse yalnız
Bana ibadet edin' diye vahyettik."

(Enbiyâ, 21/25)

DERSİN ÖZÜ

Tevhid, dinin ayrıntılarından biri değil; dinin üzerine kurulduğu temeldir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, öğrenmeye tevhidten başlar;
tevhidi öğrenir, onunla amel eder ve şirki tanıyıp ondan sakınır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

"Şüphesiz bu ümmetiniz tek bir ümmettir.
Ben de sizin Rabbinizim. O hâlde yalnız Bana ibadet edin."
(Enbiyâ, 21/92)

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

4

ENGEL

ŞİRKİ TANIMAMAK

Tevhidin zıddını, şirkin mahiyetini ve ona götüren yolları öğrenmemek.

ENGEL NEDİR?

Şirk, Allah'a mahsus olan ibadetlerden birini Allah'tan başkasına yöneltmektir. Kişinin tevhidi öğrenirken şirkin ne olduğunu ve hangi söz ve amellerle gerçekleştiğini öğrenmemesi, farkında olmadan bâtil yolları din zannetmesine sebep olabilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Dua, istiğâse, tevekkül, kurban ve adak gibi ibadetlerin kime yöneltileceğini bilmemek; ölümlerden veya gaiplerden medet ummak ve bunları yalnızca gelenek olduğu için sorgulamamak, şirki tanımamanın sonuçlarındandır. Tevhidi bilmek, onun zıddını tanımayı da gerektirir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Bütün ibadetler **yalnız Allah'a** yöneltilir. Müslüman tevhidi öğrenirken şirki ve ona götüren yolları da öğrenir; böylece Allah'ın hakkını yalnız Allah'a tahsis eder.

DELİL

"Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın."

(Nisâ, 4/36)

"Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; bunun dışındakini dilediği kimse için bağışlar."

(Nisâ, 4/48)

DERSİN ÖZÜ

Şirki tanımadan tevhidi korumak zorlaşır.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, yalnızca tevhidin ne olduğunu değil, onu bozan şirki ve şirke götüren yolları da öğrenir ve onlardan sakınır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Andolsun, Allah'ın Resûlünde sizin için
Allah'a ve âhiret gününe kavuşmayı umanlar ve
Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır."
(Ahzâb, 33/21)

5

ENGEL

SÜNNETİ TANIMAMAK

Resûlullah'ın ﷺ yolunu öğrenmeden dini doğru anlamaya ve yaşamaya çalışmak.

ENGEL NEDİR?

Sünnet; Resûlullah'ın ﷺ sözleri, fiilleri, onayları ve ümmetine gösterdiği yoldur. Kişinin dini yalnız kendi anlayışıyla yaşamaya çalışıp Peygamber'in ﷺ açıklamasını ve uygulamasını öğrenmemesi, İslâm'ı doğru anlamasının önündeki büyük engellerdendir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kur'an'ı okuyup Resûlullah'ın ﷺ onu nasıl açıkladığını araştırmamak; ibadetleri sahih sünnete göre değil, alışkanlık, çevre veya şahsî kanaate göre uygulamak sünnetten uzaklaşmaya yol açar. Böylece kişi doğru zannettiği bir amelde sünnete muhalefet edebilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Kur'an ve sahih Sünnet birbirinden ayrılmaz. Müslüman, Allah'ın Kitabını Resûlullah'ın ﷺ sahih sünnetiyle birlikte öğrenir; inanç ve ibadetlerini onun gösterdiği örnek üzere düzenler.

DELİL

"Resûl size ne verdiyse
onu alın; sizi neden
sakındırırsa ondan sakının."
(Haşr, 59/7)

"Kim Resûle itaat ederse
Allah'a itaat etmiş olur."
(Nisâ, 4/80)

DERSİN ÖZÜ

Sünnet bilinmeden İslâm'ın doğru uygulanması mümkün değildir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, Kur'an'a bağlandığı gibi Resûlullah'ın ﷺ sahih sünnetini de öğrenir, ona tâbi olur ve dinini onun gösterdiği yol üzere yaşamaya çalışır.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

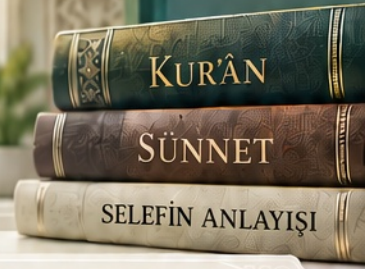
DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

“Bugün sizin için dininizi tamamladım,
size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak
İslâm'ı beğendim.”
(Mâide, 5/3)

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

6

ENGEL

BİD'ATİ TANIMAMAK

Sünnet ile sonradan dine sokulan inanç ve uygulamaları birbirinden ayıramamak.

ENGEL NEDİR?

Bid'at; dinde aslı bulunmadığı hâlde Allah'a yakınlaşma maksadıyla dine sonradan sokulan inanç veya ibadet yoludur.

Kişi sünneti ve bid'ati tanımazsa, insanların zamanla dine eklediği uygulamaları dinin kendisi zannedebilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Bir ibadetin toplumda yaygın olmasını, eskiden beri yapılmasını veya iyi niyetle uygulanmasını onun sünnete uygun olduğuna delil saymak bid'atin önünü açar. Ölçü “İnsanlar bunu yapıyor mu?” değil, “Resûlullah ﷺ ve Sahabe bunu din olarak yaptılar mı?” sorusudur.

DOĞRU ÖLÇÜ

İbadetlerde esas ittibâdır.

Allah'a, Resûlullah'ın ﷺ göstermediği yeni bir ibadet şekliyle değil; sahih Sünnette sabit olan yol üzere kulluk edilir.

DELİL

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim bizim bu işimizde
ondan olmayan bir şeyi
ortaya çıkarırsa o reddedilmiştir.”

(Buhârî, 2697; Müslim, 1718)

“Her bid'at dalâlettir.”

(Müslim, 867)

DERSİN ÖZÜ

İyi niyet, bid'ati sünnet hâline getirmez.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, ibadetlerini gelenek ve şahsî beğeniye göre değil; Kur'an ve sahih Sünnetin gösterdiği delile göre düzenler.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Sana da zikri indirdik ki kendilerine indirileni
insanlara açıklayasın."
(Nahl, 16/44)

7

ENGEL

KUR'AN'I SÜNNETTEN BAĞIMSIZ ANLAMAK

Sünnetin Kur'an'ı açıklayan ve bağlayıcı olan konumunu ihmal etmek.

ENGEL NEDİR?

Kur'an, Resûlullah'a ﷺ yalnızca insanlara okunması için değil, onlara açıklanması için de indirilmiştir.

Kur'an'ı kabul edip sahih Sünnetin açıklamasını devre dışı bırakmak, birçok hükmün nasıl anlaşılacağı ve uygulanacağı konusunda ciddi hatalara yol açar.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

"Bize Kur'an yeter." diyerek sahih hadisleri ikinci plana atmak; namaz, zekât, hac ve diğer hükümlerin ayrıntılarının Sünnetle açıklandığını göz ardı etmek bu yanlışın temel görünümüdür.

Kur'an'a bağlılık, Resûlullah'ın ﷺ açıklamasından bağımsızlık anlamına gelmez.

DOĞRU ÖLÇÜ

Kur'an ile sahih Sünnet birbirine rakip iki kaynak değildir.

Sünnet, Kur'an'ı açıklar ve onun nasıl uygulanacağını gösterir.

Müslüman Allah'ın Kitabını, Resûlünün ﷺ sahih açıklaması ve uygulamasıyla birlikte anlar.

DELİL

"Sana da zikri indirdik ki
kendilerine indirileni
insanlara açıklayasın."
(Nahl, 16/44)

"Kim Resûle itaat ederse
Allah'a itaat etmiş olur."

(Nisâ, 4/80)

DERSİN ÖZÜ

Kur'an'a gerçekten tâbi olmak, onun Resûlullah ﷺ tarafından yapılan sahih açıklamasına da tâbi olmayı gerektirir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse Kur'an ile sahih Sünneti birbirinden ayırmaz; ikisini birlikte öğrenir ve birlikte esas alır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer onlar olmasaydı, Allah'ın kitabını
sizin için kim açıklayabilirdi?"
(Nisâ, 4/83)

8 ENGEL

NASLARI SELEF'İN ANLAYIŞINDAN KOPARMAK

Âyet ve hadisleri Sahabe ve ilk nesillerin anlayışından bağımsız yorumlamak.

ENGEL NEDİR?

Kur'an ve Sünneti doğru anlamada, vahyin ilk muhatapları olan Sahabenin ve onların yolunu izleyen ilk nesillerin anlayışı temel bir ölçüdür. Nasları onların anlayışından koparıp her kişinin kendi yorumuna bırakması, aynı delilden birbirine zıt din anlayışlarının çıkarılmasına kapı açar.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi âyet veya hadisi okur; fakat Sahabe onu nasıl anladı, ilk nesiller nasıl uyguladı? diye araştırmaz. Kendi çağının düşüncelerini veya şahsî kanaatini nassın üzerine taşır ve böylece nassı anlamak yerine nassa kendi anlamını yükleyebilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Kur'an ve sahih Sünnet, Selef-i Sâlihîn'in anlayışı ışığında anlaşılır. Çünkü Sahabe vahyin inişine şahit olmuş, Resûlullah'ın ﷺ açıklamasını doğrudan öğrenmiş ve dini uygulamalı olarak ondan almıştır.

DELİL

"İslâm'a ilk giren Muhacirler ve Ensar ile onlara güzellikle tâbi olanlardan Allah razı olmuştur; onlar da O'ndan razı olmuşlardır."

(Tevbe, 9/100)

"Kim kendisine doğru yol belli olduktan sonra Resûle karşı gelir ve müminlerin yolundan başkasına uyarırsa, onu yöneldiği yolda bırakırız..."

(Nisâ, 4/115)

DERSİN ÖZÜ

Doğru delil kadar, delilin doğru anlaşılması da önemlidir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse âyet ve hadisleri yalnız kendi düşüncesine göre yorumlamaz; Sahabenin ve Selef-i Sâlihîn'in anlayışını ölçü edinir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Onlar hiç düşünmüyorlar mı?
Eğer düşünselerdi elbette kendileri için
hayırlı olanı bulurlardı.”
(A'râf, 7/179)

9

ENGEL

AKLI NAKLİN ÖNÜNE GEÇİRMEK

Sahih nas akla uygun görünmediğinde nassı eğip bükmek veya reddetmek.

ENGEL NEDİR?

İslâm akli değersiz görmez; aksine insanı düşünmeye ve delil üzerinde tefekkür etmeye çağırır. Ancak insan akli sınırlı, vahiy ise Allah'tandır. Bu sebeple sahîh bir nas ile kişinin anlayışı çatışıyor gibi görüldüğünde, vahiy insan aklının yargısına teslim edilmez.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi sahîh bir âyet veya hadis karşısında “**Bu benim aklıma yatmıyor.**” diyerek nassı reddeder, zorlayarak başka anlama çeker veya kendi düşüncesini vahyin üzerinde hakem hâline getirir. Böylece ölçü “**Delil sahîh mi?**” olmaktan çıkar, “**Ben bunu makul buluyor muyum?**” hâline gelir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Sahîh nakil ile selim akıl gerçekte çelişmez.

Bir çatışma görülüyorsa ya naklin sıhhati, ya nassın doğru anlaşılması ya da kişinin akli çıkarımı yeniden incelenir. Sahîh vahiy, şahsî kanaate feda edilmez.

DELİL

“Allah ve Resûlü bir işe hükmettiği zaman, mümin bir erkek ve mümin bir kadın için o işte kendi tercihlerine göre hareket etme hakkı yoktur.”

(Ahzâb, 33/36)

“Hayır! Rabbine yemin olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlıklarda seni hakem kılmadıkça, sonra verdiği hükümden dolayı içlerinde bir sıkıntı duymadan tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça iman etmiş olmazlar.”

(Nisâ, 4/65)

DERSİN ÖZÜ

Akıl vahyi anlamamanın aracıdır; vahyin üzerinde bir hâkim değildir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse aklını kullanır; fakat sahîh vahyi kendi sınırlı aklının onayına bağlı hâle getirmez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Peygamber size ne verdiyse onu alın;
sizi neden sakındırıyorsa ondan sakının."

(Haşr, 59/7)

10
ENGEL

SAHİH HADİSİ AKLA UYMADIĞI GEREKÇESİYLE REDDETMEK

Şahsî aklı, Resûlullah'tan ﷺ sahih olarak gelen haberin hakemi hâline getirmek.

ENGEL NEDİR?

Bir hadisin sahihliği ilmî usullerle sabit olduktan sonra ölçü; **"Ben bunu aklıma uygun buluyor muyum?"** değildir.

Resûlullah'tan ﷺ sahih olarak gelen bir haberi sırf garip, alışılmadık veya kişinin aklına uzak görüldüğü için reddetmek, şahsî aklı vahyin önüne geçirmek demektir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi hadisin sıhhatini, açıklamasını ve âlimlerin onu nasıl anladığını araştırmadan:

"Bu mantıklı değil."

"Ben buna inanamıyorum."

"Böyle bir şey olamaz."

diyerek hadisi reddeder.

Böylece ilmî araştırmanın yerini şahsî kanaat alır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Önce hadisin sahih olup olmadığı araştırılır. Sahihse doğru anlamı, diğer naslarla ilişkisi ve âlimlerin açıklamaları incelenir.

Anlamakta zorlanmak başka, **sahih hadisi sırf akla yatmadığı için reddetmek** başkadır.

DELİL

"Peygamber size ne verdiyse
onu alın; sizi neden sakındırıyorsa
ondan sakının."

(Haşr, 59/7)

"O, hevâsından konuşmaz.

**O, kendisine vahyedilen bir vahiyden
başka bir şey değildir."**

(Necm, 53/3-4)

DERSİN ÖZÜ

Sahih hadis, şahsî aklın onayına muhtaç değildir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, anlamakta zorlandığı sahih bir hadisi hemen reddetmez; araştırır, âlimlerin açıklamalarına müracaat eder ve sahih delile teslim olur.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Eğer bu, Allah'tan başkası tarafından
olsaydı onda birçok çelişki bulurlardı.”
(Nisâ, 4/82)

11
ENGEL

ZAYIF VE UYDURMA RİVAYETLERLE DİN KURMAK

Sahih delil yerine güvenilirliği sabit olmayan rivayetleri dinin ölçüsü hâline getirmek.

ENGEL NEDİR?

Resûlullah'a ﷺ nispet edilen her söz hadis değildir; her rivayet de sahih ve delil olmaya elverişli değildir.

Rivayetin sıhhatini araştırmadan onunla akîde, hüküm veya ibadet anlayışı oluşturmak, dini güvenilir olmayan nakiller üzerine bina etme tehlikesini doğurur.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi internette, kitapta veya bir konuşmada “Peygamber şöyle buyurdu” sözünü görünce kaynağını ve sıhhatini araştırmadan paylaşır ve onunla hüküm verir.

Sözün etkileyici, meşhur veya güzel olması, Resûlullah'a ﷺ aidiyetinin delili değildir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Hadis naklederken kaynak ve sıhhat araştırılır.

Din; sahih deliller üzerine kurulur. Özellikle akîde ve helâl-haram meselelerinde, Resûlullah'a ﷺ nispet edilen sözlerin güvenilirliği konusunda titiz davranılır.

DELİL

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim benim adıma kasten
yalan söylerse cehennemdeki
yerine hazırlansın.”

(Buhârî, 110; Müslim, 3)

“Kişiye, duyduğu her şeyi
anlatması yalan olarak yeter.”

(Müslim, Mukaddime, 5)

DERSİN ÖZÜ

Her duyulan rivayet din değildir; önce sıhhati araştırılır.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, Resûlullah'a ﷺ nispet edilen her sözü hemen kabul etmez; kaynağını araştırır, sahih olanı alır ve uydurma rivayetlerden sakınır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"De ki: Eğer biliyorsanız,
Allah'tan başkası size neyi haram kıldı?"
(En'âm, 6/148)

12
ENGEL

DELİLSİZ KONUŞMAK

Allah'ın dini hakkında ilimsizce hüküm vermek ve bilmediği meselelerde konuşmak.

ENGEL NEDİR?

Din hakkında konuşmak sıradan bir görüş belirtmek değildir. Helâl, haram, sünnet, bid'at, iman ve küfür gibi hükümler Allah'ın diniyle ilgilidir. Bu sebeple kişinin yeterli ilmi ve delili olmadan "Bu helâldir, bu haramdır, dinin hükmü budur." demesi büyük bir tehlikedir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi bir âyet, hadis veya âlim sözü görür; konunun diğer delillerini, bağlamını ve ilmi açıklamalarını araştırmadan hemen hüküm verir. Bilmediği yerde "**Bilmiyorum.**" demek yerine konuşmayı tercih eder. Böylece şahsî kanaat zamanla dinî hüküm gibi sunulmaya başlanır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Din hakkında söz söylemenin temeli **ilim ve delildir**. Müslüman bildiğini deliliyle söyler; bilmediği meselede ise ehil âlimlere müracaat eder. "**Bilmiyorum.**" demek ilmin eksikliği değil, ilmî emanetin gereğidir.

DELİL

"Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp; bunların hepsi ondan sorumludur."

(İsrâ, 17/36)

"Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır."

(A'râf, 7/33)

DERSİN ÖZÜ

Delilsiz konuşmak, şahsî kanaati dine nispet etme tehlikesidir. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse her meselede konuşmaya çalışmaz; bildiğini delille söyler, bilmediğinde susar ve ilim ehline müracaat eder.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Rabbinizden size indirilene uyun;
O'ndan başka velilere uymayın.”
(A'râf, 7/3)

13
ENGEL

TAKLİTÇİLİK

Delili araştırmadan bir görüşü veya kişiyi körü körüne benimsemek.

ENGEL NEDİR?

Taklitçilik; kişinin dinî bir görüşü delilini bilmeden, yalnızca hocası, çevresi veya alıştığı insanlar öyle söylediği için doğru kabul etmesidir. Âlimlerden faydalanmak başka, bir insanın sözünü değişmez hakikat ve nihai ölçü hâline getirmek başkadır.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişî kendisine delil gösterildiğinde:

“Biz hep böyle öğrendik.”

“Hocamız böyle söylüyor.”

“Büyüklerimiz böyle yapıyordu.”

diyerek delili incelemekten kaçınır.

Böylece kimin söylediği, zamanla delilin ne olduğundan daha önemli hâle gelir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Âlimlere müracaat edilir, ilimlerinden faydalanılır ve hakları korunur; fakat hatasız ve mutlak ölçü kabul edilmezler.

Bir görüşün doğruluğu şahsın büyüklüğüyle değil, **Kur'an ve sahih Sünnete uygunluğuyla** değerlendirilir.

DELİL

“Rabbinizden size indirilene uyun; O'ndan başka velilere uymayın.”
(A'râf, 7/3)

“Onlara, ‘Allah’ın indirdiğine uyun’ denildiğinde: ‘Hayır! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız’ derler.”

(Bakara, 2/170)

DERSİN ÖZÜ

Hak, şahıslarla bilinmez; şahıslar hak ile değerlendirilir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse âlimlerden öğrenir; fakat delili bırakıp hiçbir hocayı, mezhebi veya çevreyi dinin değişmez ölçüsü hâline getirmez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz,
onu Allah'a ve Resûle götürün."

(Nisâ, 4/59)

14
ENGEL

MEZHEP TAASSUBU

Mezhep veya imamın görüşünü sahih delilin önüne geçirmek.

ENGEL NEDİR?

Fıkıh mezhepleri, büyük âlimlerin Kur'an ve Sünneti anlama çabalarının oluşturduğu ilmî birikimlerdir. Onlardan faydalanmak ile mezhebi değişmez hakikat kabul etmek aynı şey değildir.

Taassup; kişinin mezhep veya imamının görüşünü sahih delil karşısında dahi terk edilemez bir ölçü hâline getirmesidir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişiye sahih bir delil gösterildiğinde meseleyi araştırmak yerine:

"Bizim mezhebimiz böyle."

"İmamımız böyle söylemiş."

diyerek delili baştan reddeder.

Böylece mezhep, vahyi anlamaya yardımcı bir ilmî yol olmaktan çıkıp vahyin önüne geçirilen bir ölçüye dönüşür.

DOĞRU ÖLÇÜ

Dört mezhep imamı da ümmetin büyük âlimlerindendir; ilimlerinden faydalanılır ve hakları korunur. Ancak hiçbir imam masum değildir.

Âlimlerin görüşleri delille değerlendirilir; sahih delil hiçbir şahsın veya mezhebin sözü için terk edilmez.

DELİL

"Bir şey hakkında anlaşmazlığa düşerseniz, Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız onu Allah'a ve Resûle götürün."

(Nisâ, 4/59)

"Rabbinizden size indirilene uyun; O'ndan başka velilere uymayın."

(A'râf, 7/3)

DERSİN ÖZÜ

Mezhebe bağlılık başka, mezhep taassubu başkadır.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse âlimlerden ve mezheplerin ilmî mirasından faydalanır; fakat sahih delilin üzerinde hiçbir mezhep veya imamı mutlak ölçü hâline getirmez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer hak onlara açıkça belli olduktan sonra
seninle tartışılırsa de ki: Allah'ın indirdiğine gelin
de ona ve Resûle itaat edin."
(Âl-i İmrân, 3/61)

15
ENGEL

ŞAHİS TAASSUBU

Hoca, şeyh veya davetçiyi hata yapmaz bir ölçü hâline getirmek.

ENGEL NEDİR?

Âlimlere saygı göstermek, ilimlerinden faydalanmak ve haklarını korumak dinin edebindendir. Ancak **hiçbir âlim veya davetçi masum değildir.** Şahis taassubu; sevilen bir kişinin sözünü delilden bağımsız olarak doğru kabul etmek ve hakkı onun görüşüne göre ölçmeye başlamaktır.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişiyi sevdiği hocanın hatası delille gösterildiğinde meseleyi araştırmak yerine:

"O hoca yanlış söylemez."

"Bunu söylediye mutlaka doğrudur."

"Ben onun sözünden çıkmam."

der. Böylece delil şahsı değil, şahıs delili belirlemeye başlar.

DOĞRU ÖLÇÜ

Âlimler sevilir ve ilimlerinden istifade edilir; fakat **sözleri Kur'an ve sahih Sünnete** arz edilir.

Hak bir şahsa bağlı değildir. Bir âlim isabet ettiğinde sözü alınır; hata ettiğinde hatası terk edilir, hürmeti korunur.

DELİL

"Bir şey hakkında anlaşmazlığa
düşerseniz onu Allah'a ve
Resûle götürün."

(Nisâ, 4/59)

"Rabbinizden size indirilene
uyun; O'ndan başka velilere
uymayın."

(A'râf, 7/3)

DERSİN ÖZÜ

Âlim sevilir; fakat hak onun şahsıyla ölçülmez.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse hiçbir hocayı, şeyhi veya davetçiyi hatasız ve mutlak ölçü hâline getirmez; kişileri delille değerlendirir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın
ve ayrılığa düşmeyin."
(Âl-i İmrân, 3/103)

16
ENGEL

CEMAAT TAASSUBU

Hakkı Kur'an ve Sünnetle değil, mensup olunan grubun görüşüyle ölçmek.

ENGEL NEDİR?

Müslümanların hayır üzere yardımlaşması güzeldir. Ancak bir cemaat, grup veya yapıya mensubiyet **hak ile bâtılın ölçüsü hâline getirilemez**. Cemaat taassubu; kişinin kendi grubunu sürekli haklı görmesi ve delili grubunun görüşüne göre kabul veya reddetmesidir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi:

"Bizim cemaat böyle söylüyor."

"Bizden olan doğrudur."

"Bizden değilse sözü alınmaz."

anlayışıyla hareket etmeye başlar.

Böylece insanları delile göre değil, kendi grubuna yakınlık ve uzaklıklarına göre değerlendirebilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Müslümanın bağlılığı öncelikle **Allah'a, Resûlüne ﷺ ve hakka'dır**.

Bir cemaatin doğru sözü kabul edilir, hatası reddedilir.

Hak hiçbir grubun mülkü değildir; gruplar hakka göre değerlendirilir.

DELİL

"Hep birlikte Allah'ın ipine
sımsıkı sarılın ve ayrılığa
düşmeyin."

(Âl-i İmrân, 3/103)

"Dinlerini parça parça edip
gruplara ayrılanlarla senin
hiçbir ilişkin yoktur."

(En'âm, 6/159)

DERSİN ÖZÜ

Hak, cemaatle ölçülmez; cemaat hak ile ölçülür.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, grup mensubiyetini Kur'an ve sahih Sünnetin önüne geçirmez; hakkı kim söylerse söylesin kabul eder.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Onlara, 'Allah'ın indirdiğine uyun' denildiğinde:
'Hayır! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz
şeye uyarız' derler."
(Bakara, 2/170)

17
ENGEL

ÖRF VE GELENEĞİ DİNLEŞTİRMEK

Atalardan gelen bir uygulamayı, şer'î delili bulunmasa da dinin hükmü kabul etmek.

ENGEL NEDİR?

İslâm, şeriata aykırı olmayan örf ve âdetleri bütünüyle reddetmez. Ancak bir geleneğin eski, yaygın veya toplum tarafından benimsenmiş olması onu ibadet veya dinî hüküm hâline getirmez. Örf dinin ölçüsü değil; din, örfün ölçüsüdür.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişiye bir uygulamanın delili sorulduğunda:

"Atalarımızdan böyle gördük."

"Bizim memlekette hep böyle yapılır."

"Eskiden beri böyle."

diyerek geleneği yeterli delil sayar.

Böylece zamanla **kültürel bir uygulama dinin değişmez hükmü gibi** görülmeye başlanabilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Örf ve gelenekler **Kur'an ve sahih Sünnete arz edilir.**

Şeriata aykırı olmayan âdetlerden yararlanılabilir; fakat **ibadet ve dinî hüküm delille sabit olur.** Atalardan gelmesi hiçbir uygulamayı tek başına meşru kılmaz.

DELİL

"Onlara, 'Allah'ın indirdiğine uyun' denildiğinde: 'Hayır! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız' derler."
(Bakara, 2/170)

"Rabbinizden size indirilene uyun; O'ndan başka veillere uymayın."
(A'râf, 7/3)

DERSİN ÖZÜ

Her gelenek din değildir; gelenek vahye göre değerlendirilir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse "Biz böyle gördük." demekle yetinmez; uygulamanın dinî bir hüküm olarak sunulabilmesi için delilini araştırır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

"Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim,
üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için
din olarak İslâm'ı seçtim."
(Mâide, 5/3)

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

18
ENGEL

RÜYA, KEŞİF VE İLHAMI ŞER'Î DELİL YAPMAK

Şahsî tecrübe ve manevî hisleri Kur'an ve Sünnetin önüne geçirmek.

ENGEL NEDİR?

Rüya, ilham veya kişinin yaşadığı manevî bir tecrübe başkaları için şer'î hüküm koyan **bağımsız bir delil değildir**.

Vahiy Resûlullah ﷺ ile tamamlanmıştır. Bu sebeple helâl-haram, akîde ve ibadet gibi dinî hükümler rüya, keşif veya şahsî hislerle belirlenmez.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi:

"Rüyamda bana böyle söylendi."

"Kalbime böyle doğdu."

"Bana keşfen bildirildi."

diyerek bir inancı veya ibadeti din adına savunmaya başlar.

Böylece **şahsî tecrübe, şer'î delilin yerine geçirilmiş olur**.

DOĞRU ÖLÇÜ

Dinî hükümler **Kur'an ve sahih Sünnetten** alınır.

Rüya veya ilham şeriata uygun olabilir; fakat yeni bir hüküm, ibadet veya akîde meydana getiremez. Şahsî tecrübeler vahye arz edilir; vahiy onlara arz edilmez.

DELİL

"Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı seçtim."
(Mâide, 5/3)

"Bir şey hakkında anlaşmazlığa düşerseniz onu Allah'a ve Resûle götürün."
(Nisâ, 4/59)

DERSİN ÖZÜ

Rüya ve ilham dinin kaynağı değil; vahyin ölçüsüne tâbidir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse şahsî hislerini ve manevî tecrübelerini şer'î delil hâline getirmez; dini Kur'an ve sahih Sünnetten öğrenir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Hakkında bilgin olmayan şeyin
ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp,
bunların hepsi ondan sorumludur.”
(İsrâ, 17/36)

19
ENGEL

MENKİBELERLE AKÎDE KURMAK

İtikadî sahih naslar yerine kıssa, menkıbe ve olağanüstü anlatılar üzerine bina etmek.

ENGEL NEDİR?

Akîde; Kur'an ve sahih Sünnetin haber verdiği esaslara dayanır. Bir kişinin yaşadığı iddia edilen olağanüstü olay veya nesilden nesile aktarılan bir menkıbe, **tek başına itikadî delil değildir.** Bir anlatının etkileyici veya meşhur olması, onun doğru ve şer'î delil olduğunu göstermez.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi:

“Falanca veli şöyle yapmış.”
“Bu olay yıllardır anlatılıyor.”
“Onun kerametleri meşhurdur.”

gibi sözlerden hareketle gayb, velâyet, yardım isteme veya başka itikadî meseleler hakkında hüküm kurar. Böylece **hikâye, delilin yerine geçmeye başlar.**

DOĞRU ÖLÇÜ

Menkıbe ve kıssalar **Kur'an ve sahih Sünnete arz edilir.**

Sahihs olsa bile bir kişinin başından geçen olay yeni bir akîde veya ibadet esası meydana getiremez. İtikadın ölçüsü şahısların hikâyeleri değil, vahiydir.

DELİL

“Hakkında bilgin olmayan
şeyin ardına düşme.”
(İsrâ, 17/36)

“De ki: Eğer doğru
söylüyorsanız delilinizi
getirin.”
(Bakara, 2/111)

DERSİN ÖZÜ

Akîde menkıbeyle değil, sahih delille kurulur.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, etkileyici kıssaları dinin ölçüsü yapmaz; itikadını Kur'an ve sahih Sünnetin açık delilleri üzerine bina eder.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

“Ey iman edenler! Allah'ın ve Resûlünün
önüne geçmeyin.”
(Hucurât, 49/1)

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

20
ENGEL

KELÂMÎ VAHYİN ÖNÜNE GEÇİRMEK

Akîdeyi Kur'an ve sahih Sünnet yerine kelâmî ön kabuller üzerinden anlamaya çalışmak.

ENGEL NEDİR?

Akîdenin kaynağı **Kur'an ve sahih Sünnettir**. Akıl, vahyi anlamada kullanılır; fakat vahyin üzerinde hüküm veren bağımsız bir ölçü hâline getirilmez. Kelâmî ön kabuller esas alındığında, bazı naslar bu kabullere uydurulmak için te'vil edilebilir, anlamından uzaklaştırılabilir veya geri plana itilebilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi önce zihninde birtakım aklî ve kelâmî kurallar belirler; ardından âyet ve hadisleri bu kurallara göre değerlendirir.

Nassin açık anlamı oluşturduğu sisteme uymadığında:

“Bunu zahiri üzere alamayız.”

“Akıl bunu kabul etmez.”

diyerek vahyi kendi kurduğu ölçülere tâbi kılmaya başlayabilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Selef'in yolu; Allah ve Resûlünden ﷺ sahih olarak gelen haberi **tasdik etmek** ve nasları birbirleriyle açıklamaktır.

Sahihi nakil ile selim akıl gerçekte çelişmez. Akıl vahyi anlamaya hizmet eder; vahiy aklî teorilere uydurulmaz.

DELİL

“Ey iman edenler! Allah'ın ve
Resûlünün önüne geçmeyin.”

(Hucurât, 49/1)

“Rabbinizden size indirilene
uyun; O'ndan başka velilere
uymayın.”

(A'râf, 7/3)

DERSİN ÖZÜ

Akîdenin temeli kelâmî teori değil, vahiydir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, Kur'an ve sahih Sünneti önceden oluşturduğu düşünce sistemine uydurmaz; aklını vahyi anlamamanın hizmetinde kullanır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Ey iman edenler! Allah'ın ve Resûlünün
önüne geçmeyin.”
(Hucurât, 49/1)

21
ENGEL

FELSEFÎ ÖLÇÜLERİ VAHYE HÂKİM KILMAK

Vahyi, dışarıdan benimsenen düşünce kalıplarına uydurmaya çalışmak.

ENGEL NEDİR?

İnsan düşünür, araştırır ve aklını kullanır. Ancak İslâm'ın inanç esasları **vahyin dışında oluşturulmuş felsefî sistemlerin onayına bağlı değildir.** Önceden benimsenen bir düşünce sistemi Kur'an ve Sünnetin üzerinde ölçü hâline getirildiğinde, vahiy artık belirleyici olmaktan çıkar ve başka bir düşüncenin süzgecinden geçirilmeye başlanır.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi önce bir felsefî anlayışı kesin doğru kabul eder; sonra âyet ve hadisleri bu anlayışa göre yorumlar.

Nas açıkça farklı bir şey ifade ettiğinde:

“Bu çağdaş düşünceye uymaz.”

“Bunu başka türlü yorumlamalıyız.”

diyerek **vahyi düşünce sistemine uydurmaya** çalışır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Düşünceler, teoriler ve felsefî görüşler Kur'an ve sahih Sünnete arz edilir; vahiy onlara arz edilmez.

Doğru olan alınır, vahye aykırı olan terk edilir.

Ölçüyü vahiy belirler; insan ürünü sistemler değil.

DELİL

“Ey iman edenler! Allah'ın ve
Resûlünün önüne geçmeyin.”
(Hucurât, 49/1)

“Rabbinizden size indirilene
uyun; O'ndan başka veâilere
uymayın.”
(A'râf, 7/3)

DERSİN ÖZÜ

Vahiy düşünce sistemleriyle ölçülmez; düşünce sistemleri vahiy ile ölçülür.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, Kur'an ve sahih Sünneti önceden benimsediği felsefeye uydurmaz; bütün düşüncelerini vahyin ölçüsünde değerlendirir.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Allah ve Resûlü bir işe hükmettiği zaman,
mümin bir erkek ve mümin bir kadın için o işte
kendi tercihlerine göre hareket etme hakkı yoktur.”
(Ahzâb, 33/36)

22
ENGEL

MODERN DEĞERLERİ NASSIN HAKEMİ YAPMAK

Âyet ve hadisleri çağın değişken kabullerine göre yeniden şekillendirmek.

ENGEL NEDİR?

Toplumların değerleri, düşünceleri ve kabulleri zamanla değişebilir. Allah'ın vahyi ise **insanların değişen beğenilerine tâbi değildir**. Modern çağda yaygınlaşan herhangi bir düşünceyi mutlak doğru kabul edip Kur'an ve Sünneti ona göre değerlendirmek, çağın değerlerini vahyin üzerinde hakem hâline getirmektir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi açık bir nasla karşılaştığında:
“Bugün artık böyle düşünülemez.”
“Çağımız bunu kabul etmiyor.”
“Bu hükmü günümüz değerlerine göre yorumlamalıyız.”
diyerek önce çağın kabulünü esas alır, ardından **nassı bu kabule uydurmaya** çalışır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Yeni bilgilerden ve faydalı gelişmelerden yararlanılır; fakat helâl-haram, akîde ve ibadetin ölçüsünü **çağın değişken değerleri belirlemez**. Müslüman yaşadığı çağı vahiy ile değerlendirir; vahyi yaşadığı çağın onayına sunmaz.

DELİL

“Allah ve Resûlü bir işe hükmettiği
zaman, mümin bir erkek ve mümin
bir kadın için o işte kendi tercihlerine
göre hareket etme hakkı yoktur.”
(Ahzâb, 33/36)

“Aralarında Allah'ın indirdiğiyle
hükmet ve onların hevâlarına
uyma.”
(Mâide, 5/49)

DERSİN ÖZÜ

Çağ değişir; vahyin hak oluşu değişmez.
İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, Kur'an ve sahih Sünneti çağın değişken kabullerine uydurmaz; çağın düşüncelerini vahyin ölçüsünde değerlendirir.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Yoksa Kitabın bir kısmına inanıp
bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?”
(Bakara, 2/85)

23
ENGEL

NASLARIN BİR KISMINI ALIP BİR KISMINI TERK ETMEK

Kendi görüşünü destekleyen delilleri öne çıkarıp diğer nasları görmezden gelmek.

ENGEL NEDİR?

Kur'an ve Sünnet bir bütün olarak anlaşılır. Bir mesele hakkında yalnız kişinin görüşünü destekleyen nasları almak, diğer ilgili delilleri ise dikkate almamak doğru sonuca ulaşmayı engeller. Hakikat, seçilen birkaç delille değil, konuyla ilgili delillerin tamamına bakılarak anlaşılır.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi önce bir görüş benimser; ardından yalnız o görüşü destekleyen âyet, hadis ve âlim sözlerini toplar. Farklı bir delil gösterildiğinde ise onu görmezden gelir veya konuşmak istemez. Böylece delil görüşü belirlemek yerine, görüşe uygun delil seçilmeye başlanır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Bir mesele araştırılırken konuyla ilgili bütün sahih deliller birlikte değerlendirilir. Genel ve özel, mutlak ve mukayyed, açıklayan ve açıklanan naslar beraber ele alınır. Sonuç delile göre belirlenir; deliller sonuca göre seçilmez.

DELİL

“Yoksa Kitabın bir kısmına
inanıp bir kısmını inkâr mı
ediyorsunuz?”
(Bakara, 2/85)

“Ey iman edenler!
İslâm'a bütünüyle girin.”
(Bakara, 2/208)

DERSİN ÖZÜ

Delil seçilmez; deliller birlikte değerlendirilir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, kendi görüşünü doğrulayacak nasları aramak yerine bütün sahih delilleri toplar ve görüşünü onların gösterdiği sonuca göre şekillendirir.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMANNIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun.”

(Nahl, 16/43)

24
ENGEL

DELİLLERİ BAĞLAMINDAN KOPARMAK

Âyet veya hadisi, öncesini-sonrasını ve ilgili diğer nasları gözetmeden kullanmak.

ENGEL NEDİR?

Bir âyet veya hadisin doğru anlaşılması için yalnız birkaç kelimesine değil, hangi konuda, hangi bağlamda ve hangi hükümlerle bağlantılı olarak geldiğine bakılır.

Delili bağlamından koparmak, nassın söylemediği bir şeyi ona söyletmeye ve yanlış hüküm çıkarmaya sebep olabilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi uzun bir âyetin veya hadisin yalnız kendi görüşünü destekleyen bölümünü alır; öncesini, sonrasını ve konuyla ilgili diğer nasları dikkate almaz.

Böylece doğru bir delilden yanlış bir sonuç çıkarabilir ve parçayı bütünün yerine koyabilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Naslar siyak-sibakları ve ilgili diğer delillerle birlikte değerlendirilir.

Âyetin nüzul bağlamı, hadisin vürüd sebebi ve âlimlerin açıklamaları gerektiğinde incelenir.

Delilin anlamı bağlamıyla belirlenir; bağlam delile göre değiştirilmez.

DELİL

“Sana Kitabı indiren O’dur.
Onun bir kısmı muhkem âyetlerdir
ki bunlar Kitabın anasıdır;
diğerleri ise müteşabihdir.”

(Âl-i İmrân, 3/7)

“Eğer bilmiyorsanız
zikir ehline sorun.”

(Nahl, 16/43)

DERSİN ÖZÜ

Bir nassı doğru nakletmek yetmez; onu doğru bağlamda anlamak gerekir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, âyet ve hadislerden parçalar seçerek hüküm kurmaz; delilleri bağlamları ve ilgili diğer naslarla birlikte değerlendirir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Sana Kitabın indiren O'dur. Onun bir kısmı muhkem âyetlerdir ki bunlar Kitabın anasıdır; diğerleri ise müteşabihtir.”
(Âl-i İmrân, 3/7)

25
ENGEL

MUHKEM İLE MÜTEŞABİHİ KARIŞTIRMAK

Açık ve temel nasları bırakıp ihtimalli veya anlaşılması güç ifadeler üzerinden hüküm kurmak.

ENGEL NEDİR?

Kur'an'da anlamı açık ve hükmü belirgin muhkem âyetler bulunduğu gibi, anlaşılması başka nasların ışığında açıklama gerektiren müteşabih âyetler de vardır. Hata; müteşabih olanı tek başına esas alıp muhkem nasların belirlediği açık ölçüyü terk etmektir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi kendi görüşünü desteklediğini düşündüğü ihtimalli bir ifadeye tutunur; konuyu açıklayan açık âyet ve hadisleri ise geri plana iter. Böylece açık olan kapalı olana değil, kapalı olan açık olana hâkim kılınmış olur.

DOĞRU ÖLÇÜ

Müteşabih naslar muhkem naslara döndürülerek anlaşılır.

Bir meselede önce açık ve kesin deliller esas alınır; anlaşılması güç veya birden fazla ihtimal taşıyan ifadeler bu temel nasların ışığında açıklanır.

DELİL

“Sana Kitabı indiren O'dur. Onun bir kısmı muhkem âyetlerdir ki bunlar Kitabın anasıdır; diğerleri ise müteşabihtir.”
(Âl-i İmrân, 3/7)

Aynı âyetin devamında, kalplerinde eğrilik bulunanların fitne aramak ve onu yorumlamak amacıyla müteşabih olanın peşine düştükleri bildirilir.
(Âl-i İmrân, 3/7)

DERSİN ÖZÜ

Kapalı olan, açık olana göre anlaşılır; açık olan kapalı olana göre değiştirilmez. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, ihtimalli ifadeler üzerine din anlayışı kurmaz; muhkem nasları esas alır ve müteşabih olanı onların ışığında anlar.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Allaḥ’a ibadet edin ve O’na hiçbir şeyi
ortak koşmayın.”
(Nisâ, 4/36)

26
ENGEL

USÛL İLE FÜRÛU AYIRAMAMAK

Dinin temel meseleleriyle tali ve ictihada açık meseleleri aynı derecede görmek.

ENGEL NEDİR?

İslâm’daki bütün meseleler aynı derece ve ağırlıkta değildir. Tevhid, iman esasları ve açık farzlar gibi temel konular bulunduğu gibi; âlimlerin ictihad ettiği fürû meseleleri de vardır.

Bu farkı gözetmemek, tali bir ihtilafı dinin temel bir meselesi gibi büyötmeye veya temel meseleleri gerektiği kadar önemsememeye yol açabilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi küçük bir fikhî ihtilafı büyük bir akîde meselesi gibi ele alır; insanları tali meselelerdeki tercihlerine göre değerlendirir.

Buna karşılık tevhid, sünnet ve farzlar gibi dinin büyük esaslarını ikinci plana atabilir. Böylece öncelikler yer değıştirir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Her mesele şeriatdaki derecesine göre değerlendirilir.

Usûl meselelerinde açık delillere bağlı kalınır; muteber ictihada açık fürû meselelerinde ise ilmî ihtilafın sınırları, delil ve âlimlerin açıklamaları gözetilir.

DELİL

Resûlullah ﷺ Muâz b. Cebel’i Yemen’e gönderirken ilk olarak insanları:
“Allah’tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resûlü olduğuna şahitlik etmeye” davet etmesini emretmiş; ardından namaz ve zekâtı öğretmesini bildirmiştir.

(Buhârî, 1395; Müslim, 19)

“Allah’a ibadet edin
ve O’na hiçbir şeyi
ortak koşmayın.”

(Nisâ, 4/36)

DERSİN ÖZÜ

Her mesele önemlidir; fakat her mesele aynı derecede değildir.

İslâm’ı doğru anlamak isteyen kimse, asılları tâli meselelerin gerisine atmaz; her konuya şeriatın verdiği ağırlık ve önceliğe göre yaklaşır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Bir şey hakkında anlaşmazlığa düşerseniz,
Allah'a ve Resûle götürün.”

(Nisâ, 4/59)

27
ENGEL

İHTİLAF FIKHİNİ BİLMEMEK

Muteber ictihad ihtilafıyla açık nassa muhalefeti birbirine karıştırmak.

ENGEL NEDİR?

Âlimler bazı fikhî meselelerde delillerin anlaşılması ve ictihad sebebiyle farklı görüşlere ulaşabilirler. Her ihtilaf sapma olmadığı gibi, her görüş ayrılığı da muteber değildir.

İhtilafın türünü bilmemek, meşru ictihad alanında gereksiz sertliğe veya açık delile aykırı görüşleri sırf “ihtilaf var” diyerek meşru görmeye yol açabilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi tali bir fıkıh meselesindeki farklı görüş sebebiyle karşısındakini ağır biçimde suçlar.

Ya da tam tersine: “Bu konuda ihtilaf var.” diyerek açık ve sahih delile aykırı her görüşü kabul edilebilir sayar.

Böylece muteber ihtilaf ile delile açık muhalefet arasındaki sınır kaybolur.

DOĞRU ÖLÇÜ

İhtilafın sebebi, delilleri ve âlimlerin değerlendirmeleri incelenir.

Muteber ictihad meselelerinde ilmî edep ve müsamaha korunur; açık nassa muhalefet ise sırf ihtilaf edilmiş olması sebebiyle doğru kabul edilmez.

Ölçü yine Kur'an ve sahih Sünnettir.

DELİL

“Bir şey hakkında
anlaşmazlığa düşerseniz,
Allah'a ve âhiret gününe
inanıyorsanız onu Allah'a ve
Resûle götürün.”

(Nisâ, 4/59)

“Rabbin hakkı için,
aralarında çıkan anlaşmazlıklarda
seni hakem kılmadıkça
iman etmiş olmazlar.”

(Nisâ, 4/65)

DERSİN ÖZÜ

Her ihtilaf sapma değildir; her ihtilaf da muteber değildir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, ictihad alanıyla açık nassın alanını birbirinden ayırır; ihtilafta ilim, delil ve adaletle hareket eder.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Ey iman edenler! Eğer bir fâsik size bir haber getirirse onu araştırın.”
(Hucurât, 49/6)

28
ENGEL

TEKFİRDE AŞIRILIK

Küfür olan söz veya fiilin hükmüyle, belirli bir şahıs hakkındaki hükmü gelişigüzel eşitlemek.

ENGEL NEDİR?

Bir sözün, fiilin veya inancın küfür olduğuna hükmetmek ile belirli bir Müslümanın kâfir olduğuna hükmetmek aynı mesele değildir. Muayyen şahıs hakkında hüküm verirken ilim ehlinin açıkladığı şartlar ve hükme mâni olabilecek durumlar gözetilir. Bu ayrımı terk etmek tekfirden aşırılığa kapı açar.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi küfür olarak nitelendirilen bir söz veya fiili gördüğünde, meselenin ayrıntısını araştırmadan hemen: “Bunu yapan kâfirdir.” hükmüne geçer. Şahsın kastını, bilgisini, kendisine delilin ulaşip ulaşmadığını ve hükme etki eden diğer durumları değerlendirmeden fiilin hükmünü doğrudan şahsa taşır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Küfür olan söz ve fiiller delille açıkça belirtilir; fakat muayyen şahsa hüküm vermek ayrı bir inceleme gerektirir. Tekfir, öfke veya şahsî kanaatle kullanılacak bir itham değildir. İlim, adalet, şartların gerçekleşmesi ve mâni durumların değerlendirilmesi gerekir.

DELİL

“Ey iman edenler! Allah yolunda sefere çıktığınız zaman iyice araştırın. Size selâm verene, dünya hayatının geçici menfaatini gözeterek: ‘Sen mümin değilsin.’ demeyin.”
(Nisâ, 4/94)

“Ey iman edenler! Eğer bir fâsik size bir haber getirirse onu araştırın.”
(Hucurât, 49/6)

DERSİN ÖZÜ

Fiilin hükmü ile muayyen şahsın hükmü her zaman aynı değildir. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse tekfir konusunda acele etmez; delil, ilim ve adaletle hareket eder ve ağır hükümleri ehline bırakır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletsizliğe
sevk etmesin. Adaletli olun;
bu takvâyâ daha yakındır.”
(Mâide, 5/8)

29
ENGEL

TEBDÎ' VE CERHTE ÖLÇÜSÜZLÜK

İnsanlar hakkında ağır hükümleri ilim, adalet ve gerekli tafsil olmadan kullanmak.

ENGEL NEDİR?

Bir sözün veya amelin bid'at olduğunu açıklamak ile belirli bir şahıs hakkında “bid'at ehli” hükmü vermek her durumda aynı şey değildir. Cerh ve tebdî'; öfke, rekabet veya şahsî kanaatle kullanılacak ifadeler değil, ilim ve adalet gerektiren ciddi hükümlerdir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi bir âlimin, hocanın veya davetçinin tek bir hatasını görür; hatanın mahiyetini ve kişinin genel durumunu araştırmadan hemen: “Bid'atçıdır.” “Ondan hiçbir şey alınmaz.” “Tamamen terk edilmelidir.” gibi ağır sonuçlara geçer. Böylece hatanın reddi ile şahıs hakkında kapsamlı hüküm vermek birbirine karıştırılır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Hata delille açıklanır ve reddedilir. Şahıslar hakkında hüküm verirken ise ilim, adalet, tafsil ve meselenin gerçek durumu gözetilir. Bir kimsenin hatası sebebiyle doğrusu reddedilmez; doğruları sebebiyle de hatası kabul edilmez. Ölçü hak ve adalettir.

DELİL

“Bir topluluğa olan kininiz
sizi adaletsizliğe sevk etmesin.
Adaletli olun;
bu takvâyâ daha yakındır.”
(Mâide, 5/8)

“Ey iman edenler!
Zannın çoğundan sakının.
Çünkü zannın bir kısmı
günahtır.”
(Hucurât, 49/12)

DERSİN ÖZÜ

Hata reddedilir; fakat insanlar hakkında hüküm verirken adalet terk edilmez. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, cerh ve tebdî'i şahsî hesaplama aracına dönüştürmez; ilim, delil, tafsil ve adaletle hareket eder.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını
bağışlamaz; bunun dışındakileri dilediği kimse için
bağışlar."

(Nisâ, 4/48)

30
ENGEL

GÜNAH İLE KÜFRÜ BİRBİRİNE KARİŞTİRMAK

Her büyük günahı, kişiyi İslâm'dan çıkaran küfür saymak.

ENGEL NEDİR?

Ehl-i Sünnet'e göre günahların hepsi aynı hükümde değildir. Her haram ve her büyük günah, tek başına kişiyi İslâm'dan çıkaran büyük küfür değildir. Bir fiilin günah olması başka, kişiyi dinden çıkaran küfür olması başka bir hükümdür. Bu iki alanı birbirine karıştırmak itikadî ölçünün bozulmasına yol açar.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi bir Müslümanın büyük bir günah işlediğini gördüğünde:
"Bunu yapan Müslüman olamaz."
"Büyük günah işledi; artık kâfirdir."
diyerek günahın hükmünden doğrudan tekfire geçer.
Böylece fık, günah ve büyük küfür arasındaki şer'î ayrımlar ortadan kaldırılır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Günahlar Kur'an ve sahih Sünnetin verdiği hükme göre değerlendirilir. Büyük günah işleyen kimse, sırf o günah sebebiyle İslâm'dan çıkarılmaz; ancak şeriatın açıkça küfür olarak nitelendirdiği söz, inanç ve fiiller ayrı değerlendirilir. Her hüküm kendi deliline göre verilir.

DELİL

"Eğer müminlerden iki grup
b birbirleriyle savaşarlarsa
aralarını düzeltin.."

(Hucurât, 49/9)

Allah, birbirleriyle savaşmaları
büyük bir günah olduğu hâlde
onları "müminler" olarak
isimlendirmiştir.

"Şüphesiz Allah, kendisine
ortak koşulmasını bağışlamaz;
bunun dışındakileri dilediği
kimse için bağışlar."

(Nisâ, 4/48)

DERSİN ÖZÜ

Her küfür günahıdır; fakat her günah büyük küfür değildir.
İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, günah ile küfrü birbirine karıştırmaz;
her söz ve fiile Kur'an ve sahih Sünnetin verdiği hükmü verir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMANNIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Ey iman edenler! Eğer bir fâsik size bir haber getirirse onu araştırın.”
(Hucurât, 49/6)

31
ENGEL

ÂLİMLERİN SÖZLERİNİ BAĞLAMINDAN KOPARMAK

Bir âlimin belirli şartlarda söylediği sözü, bağlamını gözetmeden mutlak hükme dönüştürmek.

ENGEL NEDİR?

Âlimlerin sözleri; sorulan mesele, muhatap, zaman, şartlar ve sözün öncesi-sonrasıyla birlikte anlaşılır.

Bir cümleyi bütün açıklamasından ayırıp tek başına kullanmak, âlimin kastetmediği bir görüşü ona nispet etmeye ve ilmî emaneti bozmaya sebep olabilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi bir kitap veya konuşmadan birkaç cümleyi alır; öncesini ve sonrasını okumadan: “Falanca âlim böyle diyor.”

diyerek kendi görüşüne delil gösterir.

Hatta âlimin başka yerlerde yaptığı açıklamalar dikkate alınmaz. Böylece alıntı doğru olsa bile verilen anlam yanlış olabilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Bir âlimin görüşü aktarılırken sözün tamamı, bağlamı ve aynı meseledeki diğer açıklamaları araştırılır.

Özellikle ağır hükümler tek bir kesilmiş alıntı üzerine kurulmaz.

Âlimlerin sözleri de Kur'an ve sahih Sünnetin ölçüsünde değerlendirilir.

DELİL

“Ey iman edenler!
Eğer bir fâsik size bir haber
getirirse onu araştırın.”

(Hucurât, 49/6)

“Hakkında bilgin
olmayan şeyin
ardına düşme.”

(İsrâ, 17/36)

DERSİN ÖZÜ

Bir sözü nakletmek kadar, onu doğru anlamak da emanettir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse âlimlerden kesilmiş cümlelerle hüküm kurmaz; sözün bağlamını, maksudını ve diğer açıklamalarını araştırır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."
(Nahl, 16/43)

32
ENGEL

İLMÎ EHLİ OLMAYANDAN ALMAK

Meşhur olmayı, güzel konuşmayı veya çok takipçiye sahip olmayı ilmî ehliyet zannetmek.

ENGEL NEDİR?

Din, kimden alındığına dikkat edilmesi gereken bir ilimdir. Güzel konuşmak, etkileyici videolar hazırlamak veya geniş bir kitleye ulaşmak kişiyi kendiliğinden ilim ehli yapmaz. İlmî ehliyet; sahih akîde, sağlam menhec, ilim, delile bağlılık ve güvenilirlik ile değerlendirilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi internette karşısına çıkan bir konuşmacıyı:
"Çok güzel anlatıyor."
"Çok takipçisi var."
"Videoları milyonlarca izleniyor."
diyerek güvenilir ilim kaynağı kabul eder. Konuşanın kimden ilim aldığına, akîdesine, menhecine ve ilmî ehliyetine bakmadan dinini ondan öğrenmeye başlar.

DOĞRU ÖLÇÜ

Din öğrenilecek kişinin ilim ve güvenilirliği araştırılır. Kur'an ve sahih Sünnete bağlılığı, Selef'in anlayışına uygunluğu ve ilim ehli tarafından tanınıp tanınmadığı gözetilir. Şöhret ehliyet değildir; takipçi sayısı ilmin ölçüsü değildir.

DELİL

"Eğer bilmiyorsanız
zikir ehline sorun."
(Nahl, 16/43)

Muhammed b. Sîrîn şöyle demiştir:
"Şüphesiz bu ilim dindir.
Öyleyse dininizi kimden
aldığınıza dikkat edin."
(Müslim, Mukaddime)

DERSİN ÖZÜ

Her konuşandan din öğrenilmez; ilim ehlinde alınır. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse şöhrete değil ehliyete, hitabete değil delile, takipçi sayısına değil sahih ilme bakar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."

(Nahl, 16/43)

33
ENGEL

SOSYAL MEDYAYI İLİM KAYNAĞI HÂLİNE GETİRMEK

Kısa videoları, kesilmiş konuşmaları ve paylaşımları sistemli ilmin yerine koymak.

ENGEL NEDİR?

Sosyal medya ilme ulaşmak için bir araç olabilir; fakat tek başına ilim tahsilinin yöntemi değildir.

Kısa videolar ve birkaç cümlelik paylaşımlar çoğu zaman meselenin delillerini, şartlarını ve ayrıntılarını bütünüyle vermez.

Bunları sistemli ilmin yerine koymak parçalı ve yüzeysel bir din anlayışına yol açabilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi sürekli kısa videolar izler, alıntılar ve kesilmiş konuşmalar okur; fakat temel bir kitabı baştan sona öğrenmez.

Bir dakikalık videodan akîde, fıkıh veya hadis meselesi hakkında kesin hüküm çıkarır. Böylece bilgi parçaları çoğalırken ilmî temel oluşmaz.

DOĞRU ÖLÇÜ

Sosyal medya yardımcı araç olarak kullanılır; ilmin aslı hâline getirilmez.

Din; güvenilir ilim ehlinden, temel eserlerden, delilleri ve meselelerin bütünlüğü gözetilerek düzenli ve tedricî biçimde öğrenilir.

Paylaşım başlangıcı olabilir; tahsilin kendisi değildir.

DELİL

"Eğer bilmiyorsanız
zikir ehline sorun."

(Nahl, 16/43)

"Hakkında bilgin
olmayan şeyin
ardına düşme."

(İsrâ, 17/36)

DERSİN ÖZÜ

Sosyal medya ilme götüren araç olabilir; ilmin yerini tutamaz.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, dinini yalnız kısa videolardan öğrenmez; ehil hocalar, güvenilir eserler ve sistemli ilim tahsiliyle sağlam bir temel kurar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun.”
(Nahl, 16/43)

34
ENGEL

REDDİYEYİ İLMİN TAMAMI ZANNETMEK

Akîde, ibadet, ahlâk ve tezkiyeyi ihmal edip dini sürekli şahıs ve hata tartışmalarına indirgemek.

ENGEL NEDİR?

Hataları açıklamak ve bâtil görüşlere ilmî cevap vermek dinin ve ilmin bir parçasıdır. Ancak ilim yalnız reddiyeden ibaret değildir. Müslümanın öncelikle tevhidi, akîdeyi, ibadetleri, helâl-haramı, ahlâkı ve kalbin ıslahını öğrenmesi gerekir. Reddiyeyi ilmin merkezi hâline getirmek, ilim anlayışındaki dengeyi bozabilir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi sürekli:
“Kim ne dedi?”
“Kim kime reddiye verdi?”
“Falanca hakkında ne denildi?”
sorularıyla meşgul olur. Fakat tevhid, namaz, fıkıh, Kur'an, hadis ve ahlâk konusunda düzenli bir ilim tahsili yapmaz. Böylece başkalarının hatalarını bilen fakat dinin asıllarında zayıf kalan bir anlayış ortaya çıkabilir.

DOĞRU ÖLÇÜ

Reddiyeler ihtiyaç kadar ve ilim ehlinin ölçüsüyle takip edilir. İlim tahsilinin temeli; tevhid, sahih akîde, Kur'an, Sünnet, fıkıh, ibadet, ahlâk ve tezkiyedir. Yanlış tanınır ve gerektiğinde reddedilir; fakat bütün ilim şahıs tartışmalarına dönüştürülmez.

DELİL

“Bil ki Allah'tan başka
hak ilâh yoktur.”
(Muhammed, 47/19)

“Nefsini arındıran
gerçekten kurtuluşa ermiştir.”
(Şems, 91/9)

DERSİN ÖZÜ

Reddiyeyi bilmek ilmin bir parçasıdır; ilmin tamamı değildir. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse yalnız insanların hatalarını öğrenmez; önce kendi akîdesini, ibadetini, ilmini ve ahlâkını sağlamlaştırır.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun.”
(Nahl, 16/43)

35
ENGEL

TALİ MESELELERİ ASILLARIN ÖNÜNE GEÇİRMEK

Tevhid ve farzlar öğrenilmeden küçük ihtilafları
dinin merkezine taşımak.

ENGEL NEDİR?

İslâm'da meselelerin öncelik ve dereceleri vardır.
Tevhid, iman esasları, farz ibadetler ve haramlardan sakınmak dinin büyük temellerindendir.
Bunlar gerektiği gibi öğrenilmeden tali ve ihtilaflı meseleleri merkeze almak, ilimde öncelik sırasını bozar.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi henüz tevhidi, akîdeyi ve temel ibadet hükümlerini sağlam biçimde öğrenmemişken; küçük fikhî ayrıntılar, ihtilaflı meseleler ve şahıs tartışmalarıyla yoğun biçimde meşgul olur.
Saatlerini tali konulara ayırırken dinin asıllarını öğrenmeye aynı önemi vermez.
Böylece büyük meseleler küçülür, küçük meseleler büyür.

DOĞRU ÖLÇÜ

İlim öncelik sırasıyla öğrenilir.
Önce tevhid ve sahih akîde; ardından farzlar, ibadetler ve kişinin ihtiyaç duyduğu temel hükümler öğrenilir. Tali ve ihtilaflı meseleler ise ilmi temel oluştuğça kendi derecesinde ele alınır.
Önceliği şeriat belirler.

DELİL

Resûlullah ﷺ Muâz b. Cebel'i Yemen'e gönderirken ona önce insanları Allah'ı tevhid etmeye, kabul ettiklerinde namaza, ardından zekâta davet etmesini emretmiştir.
(Buhârî, 7372; Müslim, 19)

“Bil ki Allah'tan başka
hak ilâh yoktur.”

(Muhammed, 47/19)

DERSİN ÖZÜ

Her mesele yerinde öğrenilir; asıllar tali meselelerin gerisine bırakılmaz.
İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, önce dinin temelini sağlamlaştırır; sonra ayrıntılara ve ihtilaflı meselelere geçer.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."

(Nahl, 16/43)

36
ENGEL

İLİMDE TEDRİCİ TERK ETMEK

Temel meseleleri öğrenmeden ileri düzey ihtilaflara ve tartışmalara dalmak.

ENGEL NEDİR?

İlim aşama aşama ve sağlam bir temel üzerine öğrenilir. Başlangıç seviyesindeki meseleler anlaşılmadan ileri düzey konulara geçmek, bilgiyi artırsa bile doğru bir ilmî temel oluşturmayabilir. Akîde, fıkıh ve diğer ilimlerde temelden ayrıntıya doğru ilerlemek, ilim tahsilinin önemli esaslarındandır.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi henüz temel akîde ve ibadet meselelerini öğrenmeden: ileri fıkıh ihtilaflarına, cerh-ta'dîl tartışmalarına, mezhep münakaşalarına ve ağır ilmî meselelere dalar. Çok sayıda terim ve görüş öğrenir; fakat bunları üzerine kuracağı sağlam bir usûle sahip değildir. Böylece bilgi çoğalır, fakat ilim kökleşmez.

DOĞRU ÖLÇÜ

İlim küçük meselelerden büyüklere, açık meselelerden ayrıntılı meselelere doğru öğrenilir. Önce tevhid, temel akîde, ibadetler ve gerekli fıkıh öğrenilir; ardından kişinin seviyesi yükseldikçe daha ayrıntılı meselelere geçilir. Sağlam bina, sağlam temel üzerine kurulur.

DELİL

"Rabbanîler olun; çünkü siz Kitabı öğretiyor ve onu okuyup öğreniyorsunuz."

(Âl-i İmrân, 3/79)

İbn Abbâs (r.a.) "Rabbanîler" hakkında:

"İnsanlara büyük meselelerden önce küçük meseleleri öğretenlerdir."

(Buhârî, Kitâbü'l-İlim)

DERSİN ÖZÜ

İlimde hız değil, sağlamlık esastır. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse, ileri meselelerde kaybolmadan önce temelini sağlamlaştırır; ilmi aşama aşama ve usûlüne uygun biçimde öğrenir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."

(Nahl, 16/43)

37
ENGEL

İLİM İLE AMELİ BİRBİRİNDEN AYIRMAK

Bilgiyi artırırken kulluk, takvâ ve ahlâkı ihmal etmek.

ENGEL NEDİR?

İslâm'da ilmin maksadı yalnız bilgi biriktirmek değildir. Sahih ilim; imanı kuvvetlendirmeli, ibadeti düzeltmeli ve kişiyi Allah'a itaate yöneltmelidir. Öğrenilen bilgi hayata yansımıyorsa, ilim ile amel arasındaki bağ zayıflamış demektir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi çok sayıda kitap, mesele ve görüş öğrenir; fakat: namazında, ahlâkında, dilinde, takvâsında ve insanlarla muamelesinde öğrendiği ilmin izi görülmez. Başkalarının hatalarını iyi bilir; ancak kendi nefsinin düzeltmeyi ihmal eder. Böylece ilim çoğalırken amel geride kalır.

DOĞRU ÖLÇÜ

Her öğrenilen mesele kişinin önce kendi hayatına ve kulluğuna yön vermelidir. İlim; amel, ihlâs, takvâ ve güzel ahlâkla birlikte yürütülür. İlim amele rehberlik eder; amel de ilmin meyvesidir.

DELİL

"Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz Allah katında büyük bir öfkeye sebep olur."

(Saff, 61/2-3)

"Allah'ın kulları içinde O'ndan ancak âlimler hakkıyla korkar."

(Fâtir, 35/28)

DERSİN ÖZÜ

İlmin değeri, insanı Allah'a itaate götürdüğünde ortaya çıkar. İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse yalnız bilgisini artırmaz; öğrendiğini yaşar, nefsinin düzeltir ve ilmini amel ile güzelleştirir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun.”

(Nahl, 16/43)

38
ENGEL

KİBİR VE HAKKI KABUL ETMEMEK

Delil ortaya çıktığında benlik, makam veya taassup sebebiyle hakka dönmemek.

ENGEL NEDİR?

İnsanın doğruyu bilmesine rağmen nefsini, görüşünü veya konumunu korumak için hakkı reddetmesi, ilmin önündeki en tehlikeli engellerdendir. Hak, kişinin kimliğine veya makamına göre değişmez. Müminin ölçüsü kendi sözünü savunmak değil, hak ortaya çıktığında ona teslim olmaktır.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişiyi açık bir delil gösterilir; fakat:

“Ben yıllardır böyle söylüyorum.”

“Şimdi görüşümü değiştirsem ne derler?”

“Bunu kabul edersem yanıldığımı kabul etmiş olurum.”

diye düşünür.

Böylece mesele artık delil meselesi olmaktan çıkar, nefsi savunma meselesine dönüşür.

DOĞRU ÖLÇÜ

Hak kimden gelirse gelsin delille sabitse kabul edilir.

Kişinin önceki görüşünden dönmesi eksiklik değil; doğruyu gördüğünde ona dönmesi ilim, takvâ ve tevazunun göstergesidir.

Hakka teslim olmak, nefse galip gelmektir.

DELİL

Resûlullah ﷺ şöyle buyurmuştur:

“Kibir, hakkı reddetmek ve insanları küçümsemektir.”

(Müslim, 91)

“Onlara: ‘Allah’ın indirdiğine uyun.’ denildiğinde: ‘Hayır! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız.’ derler.”

(Bakara, 2/170)

DERSİN ÖZÜ

Hakkı kabul etmek yenilmek değil; hakka teslim olmaktır.

İslâm’ı doğru anlamak isteyen kimse, kendi görüşünü korumaya değil doğruyu bulmaya çalışır; delil ortaya çıktığında kibri bırakır ve hakka döner.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

“Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun.”

(Nahl, 16/43)

39
ENGEL

DÜNYEVÎ MENFAATİ HAKKA TERCİH ETMEK

Makam, çevre, takipçi veya kazanç kaygısıyla
ilmî ölçüyü değiştirmek.

ENGEL NEDİR?

Hak bilindiği hâlde dünyevî bir menfaati kaybetme korkusuyla onu gizlemek, değiştirmek veya terk etmek, insanın dini doğru anlamasının önünde büyük bir engeldir.

Makam, para, çevre ve insanların beğenisi hak ile bâtılı belirleyen ölçüler değildir.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişi doğruyu bilir; fakat:

“Bunu söylersem takipçim azalır.”

“Çevrem beni dışlar.”

“Konumumu kaybedebilirim.”

“Bu söz kazancıma zarar verir.” diye düşünür.

Böylece delile göre konuşmak yerine menfaatine göre konuşmaya başlar.

DOĞRU ÖLÇÜ

Müslümanın ölçüsü Allah'ın rızası ve sahih deliidir.

Hak, kişiye dünyevî zarar getirecek olsa bile değiştirilmez.

İnsanların beğenisi için dinin hükümleri eğilip bükülmez.

Menfaat hakka tâbi olur; hak menfaate tâbi edilmaz.

DELİL

“Âyetlerimi az bir bedel karşılığında satmayın ve yalnız Benden sakının.”

(Bakara, 2/41)

“Dünya hayatını âhirete tercih edenler, Allah'ın yolundan alıkoyanlar ve onu eğri göstermek isteyenler var ya, işte onlar derin bir sapıklık içindedirler.”

(İbrâhîm, 14/3)

DERSİN ÖZÜ

Hak, menfaat değişince değişmez.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse; makamını, çevresini, takipçisini veya

kazancını dinin ölçüsü hâline getirmaz; menfaatini hakka değil, hakkı hayatına hâkim kılar.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN

İSLÂM'I DOĞRU ANLAMAMANIN ÖNÜNDEKİ 40 ENGEL

Kur'an, Sünnet ve Selef-i Sâlihîn'in Anlayışı Işığında

DELİL
İLİM
İTTİBÂ
SAHİH ANLAYIŞ

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."

(Nahl, 16/43)

40
ENGEL

HAKKI ŞAHISLARLA ÖLÇMEK

"Kim söyledi?" sorusunu, "Delili nedir?" sorusunun önüne geçirmek.

ENGEL NEDİR?

İslâm'da hak, şahısların büyüklüğü, şöhreti veya insanların onlara duyduğu bağlılıkla belirlenmez.

Âlimlere hürmet edilir ve onların ilminden faydalanılır; fakat hiçbir âlim veya hoca Kur'an ve sahih Sünnetin üzerinde ölçü hâline getirilmez.

Şahıs hakka göre değerlendirilir; hak şahsa göre belirlenmez.

NASIL ORTAYA ÇIKAR?

Kişiye bir delil gösterildiğinde önce:

"Bunu hangi hoca söylüyor?"

"Bizim şeyhimiz böyle demiyor."

"Falanca âlim söylediye mutlaka doğrudur."

diye düşünür.

Böylece meselenin delilini araştırmak yerine şahsın adına göre doğru veya yanlış hükmü vermeye başlar.

DOĞRU ÖLÇÜ

Âlimlerin sözleri Kur'an ve sahih Sünnetin delilleriyle değerlendirilir.

Bir âlimin sözü delile uygunsa alınır; hata etmişse ilmi edep korunarak hata terk edilir.

İnsanlar hata edebilir; vahiy hata etmez.

DELİL

"Bir şey hakkında anlaşmazlığa düşerseniz, Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız onu Allah'a ve Resüle götürün."

(Nisâ, 4/59)

"Rabbinizden size indirilene uyun; O'ndan başka velilere uymayın."

(A'râf, 7/3)

DERSİN ÖZÜ

Hak şahıslarla bilinmez; şahıslar hak ile değerlendirilir.

İslâm'ı doğru anlamak isteyen kimse isimlere değil delile bağlanır; âlimlere hürmet eder fakat hiçbir şahsı vahyin önüne geçirmez.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAHA SAHİH
DAHA BİLİNÇLİ
DAHA GÜÇLÜ
BİR ÜMMET İÇİN